

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 6ης Δεκεμβρίου 2005 *

Στην υπόθεση C-461/03,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το College van Beroep voor het bedrijfsleven (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2003, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Νοεμβρίου 2003, στο πλαίσιο της δίκης

Gaston Schul Douane-expediteur BV

κατά

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas και J. Malenovský, προέδρους τμήματος, N. Colneric (εισηγήτρια), S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, Γ. Αρέστη, A. Borg Barthet και M. Ilešič, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Κυβέρνηση των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενη από την H. G. Sevenster και τον N. A. J. Bel,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους T. van Rijn και M. van Beek,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 30ής Ιουνίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 234 ΕΚ καθώς και το κύρος του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1423/95 της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 1995, για καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής για την εισαγωγή προϊόντων του τομέα της ζάχαρης άλλων από τις μελάσες (ΕΕ L 141, σ. 16).

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Gaston Schul Douane-expediteur BV (στο εξής: Gaston Schul) και του Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (στο εξής: Υπουργείο Γεωργίας), σχετικά με την εισαγωγή ζάχαρης ζαχαροκαλάμων.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Το άρθρο 234 ΕΚ ορίζει τα ακόλουθα:

«Το Δικαστήριο αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις:

- α) επί της ερμηνείας της παρούσας Συνθήκης,
- β) επί του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των οργάνων της Κοινότητας και της ΕΚΤ,
- γ) επί της ερμηνείας των καταστατικών των οργανισμών που ιδρύθηκαν με πράξη του Συμβουλίου, εφόσον το προβλέπουν τα εν λόγω καταστατικά.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα, δύναται, αν κρίνει ότι απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης, να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο για να αποφανθεί επ' αυτού.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση και του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο.»

- 4 Το άρθρο 5, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 5, της Συμφωνίας για τη Γεωργία που περιέχεται στο παράρτημα 1Α της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: ΠΟΕ) και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Κοινότητας με το άρθρο 1, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της αποφάσεως 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1), ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου II, παράγραφος 1, στοιχείο β', της GATT του 1994, κάθε μέλος δύναται να επικαλεσθεί τις διατάξεις των κατωτέρω παραγράφων 4 και 5 [...]:

α) [...]

β) εάν η τιμή με την οποία οι εισαγωγές του υπό εξέταση προϊόντος δύνανται να εισέλθουν στο τελωνειακό έδαφος του μέλος [του ΠΟΕ] που παρέχει την παραχώρηση, όπως καθορίζεται βάσει της τιμής εισαγωγής cif του συγκεκριμένου φορτίου αποτιμημένης στο εγχώριο νόμισμα, είναι κατώτερη της τιμής ενεργοποίησης που ισούται με τη μέση τιμή αναφοράς [...] των ετών 1986 έως 1988 για το υπό εξέταση προϊόν.

[...]

5. Ο πρόσθετος δασμός που επιβάλλεται βάσει της παραγράφου 1, στοιχείο β', καθορίζεται ως ακολούθως:

[...]»

- 5 Το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 177, σ. 4), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 3290/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις προσαρμογές και τα μεταβατικά μέτρα στον τομέα της γεωργίας που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των συμφωνιών οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 105, στο εξής: βασικός κανονισμός), προβλέπει ότι «[ο]ι τιμές εισαγωγής που λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή πρόσθετου εισαγωγικού δασμού καθορίζονται με βάση τις τιμές εισαγωγής cif της εν λόγω αποστολής» και ότι «[ο]ι τιμές εισαγωγής cif επαληθεύονται για το σκοπό αυτό βάσει των αντιπροσωπευτικών τιμών για το συγκεκριμένο προϊόν στην παγκόσμια αγορά ή στην αγορά κοινοτικής εισαγωγής του προϊόντος».
- 6 Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε τον κανονισμό 1423/95 για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του βασικού κανονισμού. Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Όταν δεν έχει υποβληθεί η αίτηση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή όταν η τιμή εισαγωγής cif της εν λόγω αποστολής που αναφέρεται στην παράγραφο 2 είναι κατώτερη από την εν λόγω αντιπροσωπευτική τιμή που ορίστηκε από την Επιτροπή, η τιμή cif κατά την εισαγωγή της εν λόγω αποστολής, η οποία λαμβάνεται υπόψη για την επιβολή ενός συμπληρωματικού δασμού, είναι η αντιπροσωπευτική τιμή που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2 ή 3.

2. Στον εισαγωγέα, κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλει κατά την αποδοχή της διασαφήσεως εισαγωγής στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εισαγωγής, μπορεί να εφαρμοστεί, για τον καθορισμό του συμπληρωματικού δασμού, ανάλογα με την περίπτωση, η τιμή cif κατά την εισαγωγή της εν λόγω αποστολής λευκής ζάχαρης ή ακατέργαστης ζάχαρης αφού μετατραπεί στον αντιπροσωπευτικό ποιοτικό τύπο έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 793/72 και στο άρθρο του κανονισμού (ΕΟΚ) 431/68 αντιστοίχως, ή η ισοδύναμη τιμή για το προϊόν 1 του κωδικού ΣΟ 1702 90 99, εφόσον η εν λόγω τιμή cif είναι ανώτερη από την εφαρμοζόμενη αντιπροσωπευτική τιμή που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2 ή 3.

Η τιμή cif κατά την εισαγωγή της εν λόγω αποστολής μετατρέπεται σε τιμή ζάχαρης του αντιπροσωπευτικού ποιοτικού τύπου κατόπιν προσαρμογής σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 784/68.

Στην περίπτωση αυτή, για την εφαρμογή της τιμής cif κατά την εισαγωγή της εν λόγω αποστολής για τον καθορισμό του συμπληρωματικού δασμού πρέπει ο ενδιαφερόμενος να προσκομίσει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής τα ακόλουθα τουλάχιστον δικαιολογητικά στοιχεία:

- τη σύμβαση αγοράς, ή οποιονδήποτε ισοδύναμο δικαιολογητικό στοιχείο,
- το ασφαλιστικό συμβόλαιο,
- το τιμολόγιο,
- τη σύμβαση μεταφοράς, (ενδεχομένως),

- το πιστοποιητικό προελεύσεως,

- και, σε περίπτωση θαλάσσιας μεταφοράς, τη φορτωτική,

εντός των 30 ημερών μετά από την ημερομηνία αποδοχής της διασάφησης εισαγωγής.

Το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να απαιτήσει οποιαδήποτε άλλη πληροφορία και έγγραφο για την αιτιολόγηση της αίτησης.

Αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης, εφαρμόζεται ο εν λόγω συμπληρωματικός δασμός που καθορίζεται από την Επιτροπή.

Ωστόσο, η διαφορά ανάμεσα στον εν λόγω συμπληρωματικό δασμό που καθορίζεται από τη Επιτροπή και τον συμπληρωματικό δασμό ο οποίος καθορίζεται με βάση την τιμή cif εισαγωγής της εν λόγω αποστολής, παρέχει δικαίωμα, αν το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, στη σύσταση από τον τελευταίο αυτό μιας εγγύησης, σύμφωνα με το άρθρο 248 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής.

Η εγγύηση αυτή αποδεσμεύεται αμέσως μετά την αποδοχή της αίτησης από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εισαγωγής με βάση τα δικαιολογητικά στοιχεία τα οποία προσκομίζει ο ενδιαφερόμενος.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους απορρίπτει την αίτηση εάν θεωρήσει ότι τα δικαιολογητικά στοιχεία δεν επαρκούν για την αιτιολόγησή της.

Εάν η αίτηση δεν γίνει αποδεκτή από την εν λόγω αρχή, η εγγύηση καταπίπτει.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 7 Στις 6 Μαΐου 1998, η εταιρία Gaston Schul υπέβαλε διασάφηση για την εισαγωγή 20 000 kg ζάχαρης ζαχαροκαλάμων από τη Βραζιλία στην τιμή cif των 31 916 ολλανδικών φιορινίων (NLG). Το ύψος του οφειλομένου εισαγωγικού δασμού, όπως γνωστοποιήθηκε στις 13 Μαΐου 1998 από τις τελωνειακές αρχές, με τη μνεία «Τελική επαλήθευση χωρίς διορθώσεις», ανερχόταν σε 20 983,70 NLG. Στις 4 Αυγούστου 1998, ο επιθεωρητής εφορίας και τελωνείων της διοικητικής περιφέρειας του Roosendaal, ενεργώντας για λογαριασμό του Υπουργείου Γεωργίας, απηύθυνε στην Gaston Schul πράξη επιβολής φόρου καλώντας τη να καταβάλει το ποσό των 4 968,30 NLG ως «γεωργική εισφορά». Η εισφορά αυτή είχε υπολογιστεί ως ακολούθως: 20 000 kg επί πρόσθετο εισαγωγικό δασμό 24,841182 NLG (11,11 ECU) ανά 100 kg. Αφού υπέβαλε κατά της εν λόγω πράξεως επιβολής φόρου διοικητική ένσταση η οποία δεν τελεσφόρησε, η Gaston Schul προσέφυγε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 8 Το δικαστήριο αυτό διαπιστώνει καταρχάς ότι το άρθρο 15 του βασικού κανονισμού, με το οποίο θεσπίστηκε το καθεστώς πρόσθετων εισαγωγικών δασμών στον τομέα της ζάχαρης, είναι ταυτόσημο με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2777/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του κρέατος πουλερικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/014, σ. 71), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3290/94, και ότι οι δύο αυτές διατάξεις, όπως ισχύουν σήμερα, θεσπίστηκαν την ίδια ημέρα.
- 9 Στον τομέα του κρέατος πουλερικών και των αυγών, το Δικαστήριο, με την απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2001, C-317/99, Kloosterboer Rotterdam (Συλλογή 2001, σ. I-9863), κήρυξε άκυρο το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1484/95 της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 1995, περί των κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος συμπληρωματικών εισαγωγών δασμών και τον καθορισμό τους, στους τομείς του κρέατος πουλερικών και αυγών και της αυγοαλβουμίνης καθώς,

και την κατάργηση του κανονισμού 163/67/ΕΟΚ (ΕΕ L 145, σ. 47) καθόσον ορίζει ότι ο πρόσθετος δασμός στον οποίο αναφέρεται καθορίζεται κατ' αρχήν βάσει της αντιπροσωπευτικής τιμής που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1484/95 και ότι ο δασμός αυτός καθορίζεται βάσει της τιμής εισαγωγής cif της οικείας αποστολής μόνον αν το ζητήσει ο εισαγωγέας. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της εκτελεστικής εξουσίας της.

- 10 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, του εν λόγω κανονισμού, που κηρύχθηκε άκυρο από το Δικαστήριο, είναι, ως προς τα σημεία τα οποία έλαβε υπόψη του το Δικαστήριο, πανομοιότυπο με τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, πρόκειται για βασικό κανονισμό ο οποίος ορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συμφωνίας για τη Γεωργία, η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1Α της Συμφωνίας για την ίδρυση του ΠΟΕ, ότι ο πρόσθετος εισαγωγικός δασμός υπολογίζεται βάσει της τιμής cif, ενώ ο εκτελεστικός κανονισμός της Επιτροπής θεσπίζει ως γενικό κανόνα τον υπολογισμό του πρόσθετου αυτού δασμού βάσει της αντιπροσωπευτικής τιμής.
- 11 Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95 είναι, συνεπώς, ασυμβίβαστο με το άρθρο 15 του βασικού κανονισμού.
- 12 Όμως, παραπέμποντας στην απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 1987, 314/85, Foto-Frost (Συλλογή 1987, σ. 4199), το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι στο Δικαστήριο και μόνον εναπόκειται να αποφαινεται επί του ανισχύρου μιας πράξεως των οργάνων της Κοινότητας.
- 13 Θεωρεί, ωστόσο, ότι το ζήτημα αν τα πράγματα έχουν διαφορετικά στην περίπτωση διαφοράς ενώπιον εθνικών δικαστηρίων όπως η διαφορά της κύριας δίκης, όπου έχει ανακύψει ζήτημα κύρους διατάξεων που είναι αντίστοιχες με άλλες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου τις οποίες το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ανίσχυρες με απόφαση επί προδικαστικού ερωτήματος, όπως η προμνησθείσα απόφαση Kloosterboer, απαιτεί ερμηνεία του άρθρου 234, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

- 14 Υπ' αυτές τις συνθήκες το College van Beroep voor het bedrijfsleven αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Είναι ένα δικαστήριο υπό την έννοια του άρθρου 234, τρίτο εδάφιο, ΕΚ υποχρεωμένο από τη διάταξη αυτή να απευθύνει στο Δικαστήριο ένα ερώτημα, όπως το ακόλουθο ερώτημα περί της ισχύος διατάξεων ενός κανονισμού, έστω και αν το Δικαστήριο έχει κηρύξει ανίσχυρες τις αντίστοιχες διατάξεις άλλου, ανάλογου κανονισμού, ή μπορεί να μην εφαρμόσει τις πρώτες διατάξεις λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης ομοιότητας με τις διατάξεις που κηρύχθηκαν ανίσχυρες;
- 2) Είναι το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού [...] 1423/95 [...] ανίσχυρο καθόσον ορίζει ότι ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό αυτόν πρόσθετος δασμός καθορίζεται καταρχήν βάσει της αντιπροσωπευτικής τιμής κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού [...] 1423/95 και ότι ο δασμός αυτός καθορίζεται βάσει της τιμής εισαγωγής cif της σχετικής αποστολής μόνον αν το ζητήσει ο εισαγωγέας;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 15 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 234, τρίτο εδάφιο, ΕΚ επιβάλλει σε εθνικό δικαστήριο του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου να υποβάλει στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικά με το κύρος διατάξεων ενός κανονισμού, ακόμα και αν το Δικαστήριο έχει ήδη κηρύξει ανίσχυρες τις αντίστοιχες διατάξεις άλλου ανάλογου κανονισμού.

- 16 Προκειμένου για ζητήματα ερμηνείας, από την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, 283/81, Cilfit κ.λπ. (Συλλογή 1982, σ. 3415, σκέψη 21), προκύπτει ότι ένα δικαστήριο του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου οφείλει, όταν ανακύπτει ενώπιόν του ζήτημα κοινοτικού δικαίου, να τηρεί την υποχρέωσή του προς παραπομπή, εκτός αν διαπιστώνει ότι το ανακύψαν ζήτημα δεν είναι κρίσιμο ή ότι η οικεία κοινοτική διάταξη έχει ήδη ερμηνευθεί από το Δικαστήριο ή ότι η ορθή εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου παρίσταται τόσο προφανής ώστε να μη χωρεί εύλογη αμφιβολία (βλ., επίσης, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-495/03, Intermodal Transports, Συλλογή 2005, σ. I-8151, σκέψη 33).
- 17 Αντιθέτως, από τη σκέψη 20 της προμνησθείσας απόφασης Foto-Frost προκύπτει ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν είναι αρμόδια να διαπιστώνουν τα ίδια την ακυρότητα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων.
- 18 Παρεκκλίσεις από τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο τα εθνικά δικαστήρια δεν είναι αρμόδια να διαπιστώνουν τα ίδια την ακυρότητα των κοινοτικών πράξεων είναι δυνατές υπό ορισμένες προϋποθέσεις στην περίπτωση διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων [προμνησθείσα απόφαση Foto-Frost, σκέψη 19· βλ., συναφώς, και αποφάσεις της 24ης Μαΐου 1977, 107/76, Hoffmann-La Roche, Συλλογή τόμος 1977, σ. 275, σκέψη 6· της 27ης Οκτωβρίου 1982, 35/82 και 36/82, Morson και Jhanjan, Συλλογή 1982, σ. 3723, σκέψη 8· της 21ης Φεβρουαρίου 1991, C-143/88 και C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen και Zuckerfabrik Soest, Συλλογή 1991, σ. I-415, σκέψεις 21 και 33, και της 9ης Νοεμβρίου 1995, C-465/93, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft κ.λπ. (I), Συλλογή 1995, σ. I-3761, σκέψεις 30, 33 και 51].
- 19 Αντιθέτως, η ερμηνεία που δόθηκε με την προμνησθείσα απόφαση Cilfit κ.λπ. όσον αφορά τα ζητήματα ερμηνείας δεν μπορεί να επεκταθεί και στα ζητήματα που αφορούν το κύρος κοινοτικών πράξεων.

- 20 Πρέπει, προκαταρκτικώς, να παρατηρηθεί ότι, ακόμα και σε περιπτώσεις παρόμοιες εκ πρώτης όψεως, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ο ενδεδειγμένος έλεγχος να αποκαλύψει ότι μια διάταξη της οποίας το κύρος αμφισβητείται δεν μπορεί να εξομοιωθεί προς ορισμένη διάταξη η οποία έχει ήδη κηρυχθεί άκυρη, λόγω, μεταξύ άλλων, διαφοράς από πλευράς νομικού ή, ενδεχομένως, πραγματικού πλαισίου.
- 21 Οι αρμοδιότητες που αναγνωρίζονται στο Δικαστήριο με το άρθρο 234 ΕΚ έχουν κυρίως ως σκοπό να εξασφαλίζουν την ομοιομορφία εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου από τα εθνικά δικαστήρια. Αυτή η απαίτηση ομοιομορφίας είναι ιδιαίτερα επιτακτική όταν αμφισβητείται το κύρος κοινοτικής πράξεως. Οι διαφορές μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών όσον αφορά το κύρος των κοινοτικών πράξεων θα ήταν ικανές να διακυβεύσουν την ίδια την ενότητα της κοινοτικής έννομης τάξεως και να θίξουν τη θεμελιώδη αρχή της ασφάλειας δικαίου (προμνησθείσα απόφαση Foto-Frost, σκέψη 15).
- 22 Τυχόν δυνατότητα των εθνικών δικαστηρίων να αποφαινόμενοι επί του κύρους κοινοτικής πράξεως δεν θα ήταν συμβατή ούτε με την αναγκαία συνοχή του συστήματος δικαστικής προστασίας το οποίο θεσπίζει η Συνθήκη ΕΚ. Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι η προδικαστική παραπομπή προς εκτίμηση του κύρους πράξεως συνιστά, όπως και η προσφυγή ακυρώσεως, τρόπο ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων. Με τα άρθρα 230 ΕΚ και 241 ΕΚ, αφενός, και με το άρθρο 234 ΕΚ, αφετέρου, η Συνθήκη καθιερώνει πλήρες σύστημα ενδίκων μέσων και διαδικασιών το οποίο αποσκοπεί στην εξασφάλιση του ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων των οργάνων, ελέγχου τον οποίο αναθέτει στον κοινοτικό δικαστή (βλ. απόφαση της 23ης Απριλίου 1986, 294/83, «Les Verts» κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1986, σ. 1339, σκέψη 23· προμνησθείσα απόφαση Foto-Frost, σκέψη 16, και απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 Ρ, Unión de Pequeños Agricultores, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 40).
- 23 Η συντόμευση της διαδικασίας δεν μπορεί να προβληθεί ως επιχείρημα προς δικαιολόγηση της παρεκκλίσεως από τον κανόνα της αποκλειστικής αρμοδιότητας του κοινοτικού δικαστή να αποφαινόμενοι επί του κύρους του κοινοτικού δικαίου.

- 24 Πρέπει, εξάλλου, να υπογραμμιστεί ότι ο πλέον κατάλληλος να αποφαινεται επί του κύρους των κοινοτικών πράξεων είναι ο κοινοτικός δικαστής. Πράγματι, τα κοινοτικά όργανα για τις πράξεις των οποίων ανακύπτει ζήτημα κύρους έχουν, δυνάμει του άρθρου 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το δικαίωμα να παρέμβουν ενώπιον του Δικαστηρίου για να υπεραμυνθούν του κύρους των πράξεων αυτών. Επιπλέον, το Δικαστήριο μπορεί, δυνάμει του άρθρου 24, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού, να ζητήσει από τα κοινοτικά όργανα που δεν είναι διάδικοι όλες τις πληροφορίες τις οποίες θεωρεί αναγκαίες για τη δίκη (βλ. προμνησθείσα απόφαση Foto-Frost, σκέψη 18).
- 25 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι στο πρώτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 234, τρίτο εδάφιο, ΕΚ επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου να υποβάλλουν στο Δικαστήριο ερώτημα ως προς το κύρος διατάξεων ενός κανονισμού ακόμα και όταν το Δικαστήριο έχει ήδη κηρύξει ανίσχυρες τις αντίστοιχες διατάξεις ανάλογου κανονισμού.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 26 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95 είναι ανίσχυρο στο μέτρο που προβλέπει ότι ο πρόσθετος δασμός στον οποίο αναφέρεται καθορίζεται καταρχήν βάσει της αντιπροσωπευτικής τιμής κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού και, επιπλέον, ορίζει ότι ο δασμός αυτός καθορίζεται βάσει της τιμής εισαγωγής cif της σχετικής αποστολής μόνον αν το ζητήσει ο εισαγωγέας.
- 27 Από το γράμμα του άρθρου 15, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του βασικού κανονισμού προκύπτει σαφώς ότι μόνον η τιμή εισαγωγής cif της σχετικής αποστολής μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον καθορισμό του πρόσθετου δασμού.

- 28 Η εφαρμογή του κανόνα αυτού δεν υπόκειται σε καμία προϋπόθεση, δεν προβλέπεται δε καμία εξαίρεση από αυτόν.
- 29 Το άρθρο 15, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού προβλέπει, κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, ότι η αντιπροσωπευτική τιμή για το συγκεκριμένο προϊόν λαμβάνεται υπόψη μόνον προς τον σκοπό της επαληθεύσεως της τιμής εισαγωγής cif.
- 30 Αντιθέτως, το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95 εξαρτά τη λήψη υπόψη της τιμής εξαγωγής cif για τον καθορισμό του πρόσθετου δασμού από την προϋπόθεση να υποβάλει ο εισαγωγέας επισήμως σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από ορισμένα δικαιολογητικά, και επιβάλλει σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, αναγορεύοντάς την έτσι σε γενικό κανόνα, τη λήψη υπόψη της αντιπροσωπευτικής τιμής.
- 31 Εφόσον το άρθρο 15, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού δεν προβλέπει καμία εξαίρεση από τον κανόνα του καθορισμού του πρόσθετου δασμού βάσει της τιμής εισαγωγής cif, το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95 αντιβαίνει στη διάταξη αυτή.
- 32 Συνεπώς, στο δεύτερο ερώτημα προσέχει η απάντηση ότι το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1423/95 είναι ανίσχυρο καθόσον ορίζει ότι ο πρόσθετος δασμός στον οποίο αναφέρεται καθορίζεται καταρχήν βάσει της αντιπροσωπευτικής τιμής την οποία προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού και ότι ο δασμός αυτός καθορίζεται βάσει της τιμής εισαγωγής cif της σχετικής αποστολής μόνον αν το ζητήσει ο εισαγωγέας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόδιοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδικιών, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 234, τρίτο εδάφιο, ΕΚ επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου να υποβάλλουν στο Δικαστήριο ερώτημα ως προς το κύρος διατάξεων ενός κανονισμού ακόμα και όταν το Δικαστήριο έχει ήδη κηρύξει ανίσχυρες τις αντίστοιχες διατάξεις ανάλογο κανονισμού.

- 2) Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1423/95 της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 1995, για καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής για την εισαγωγή προϊόντων του τομέα της ζάχαρης άλλων από τις μελάσες, είναι ανίσχυρο καθόσον ορίζει ότι ο πρόσθετος δασμός στον οποίο αναφέρεται καθορίζεται καταρχήν βάσει της αντιπροσωπευτικής τιμής την οποία προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού και ότι ο δασμός αυτός καθορίζεται βάσει της τιμής εισαγωγής cif της σχετικής αποστολής μόνον αν το ζητήσει ο εισαγωγέας.

(υπογραφές)